

Artikel 12

- a. Dit artikel wordt vernummerd tot artikel 13.
 b. In het eerste lid worden de woorden „en in artikel 11, vierde lid.” vervangen door:
 en in artikel 12, derde lid.

Artikel 13

- a. Dit artikel wordt vernummerd tot artikel 14.
 b. De woorden „ten behoeve van de landsverdediging” worden vervangen door: ten behoeve van de militaire verdediging.

2419 20

GEWIJZIGD ONTWERP VAN WET

WIJ JULIANA, BIJ DE GRATIE GODS, KONINGIN DER NEDERLANDEN
 PRINSES VAN ORANJE-NASSAU, ENZ., ENZ., ENZ.

Allen, die deze zullen zien of horen lezen, saluut! doen te weten:

Alzo Wij in overweging genomen hebben, dat het wenselijk is, maatregelen te kunnen treffen ter verzekering van het beschikbaar blijven van goederen, in geval van oorlog, oorlogsgevaar, daaraan verwante of daarmee verbandhoudende buitengewone omstandigheden;

Zo is het, dat Wij, de Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Artikel 1

Deze wet verstaat onder:

- a. goederen: alle zaken, roerende zowel als onroerende, lichamelijke zowel als onlichamelijke;
 b. rechthebbenden: personen of lichamen, die goederen in eigendom, in bezit, in gebruik of uit anderen hoofde onder zich hebben;
 c. bevel: een last, gegeven krachtens artikel 2, eerste lid van deze wet.

Artikel 2

1. Ieder van Onze Ministers is bevoegd — indien dit naar zijn oordeel noodzakelijk is ter verzekering van het beschikbaar blijven van goederen — in geval van oorlog, oorlogsgevaar, daaraan verwante of daarmee verbandhoudende buitengewone omstandigheden, aan rechthebbenden te gelasten of te doen gelasten bij algemeen of bijzonder bevel om:

- a. in of aan een goed, dan wel in de toestand waarin of de plaats waar het zich bevindt, of in de wijze waarop het wordt gebruikt, zonder door of vanwege die Minister verleende schriftelijke vergunning geen veranderingen of geen, bij het bevel omschreven veranderingen aan te brengen of toe te laten, dat dit door anderen geschiedt;
 b. in of aan een goed, dan wel in de toestand waarin of de plaats waar het zich bevindt, of in de wijze waarop het wordt gebruikt, de bij het bevel omschreven veranderingen aan te brengen of toe te laten, dat zulks door of vanwege die Minister geschiedt;
 c. een goed niet te verbruiken of te verwerken zonder een door of vanwege die Minister verleende schriftelijke vergunning;
 d. zorg te dragen voor een doeltreffend onderhoud van een goed.

2. Het bevel kan bepalingen inhouden omtrent de plaats en de tijd waarop aan het bevel moet worden voldaan. De plaats waarop aan het bevel moet worden voldaan, kan ook buiten het Rijk in Europa zijn gelegen.

3. Een bevel wordt niet gegeven dan in overeenstemming met Onze Minister van Economische Zaken. In spoedeisende gevallen wordt een bevel niet gegeven dan na overleg met Onze voornoemde Minister.

4. De rechthebbende op een goed, ten aanzien waarvan een bevel is gegeven, is verplicht van dit bevel kennis te geven aan zijn rechtsopvolger.

5. Een bevel is mede van kracht voor de volgende rechthebbenden ten aanzien van de in het bevel begrepen goederen.

6. Een bevel, krachtens deze wet door Onze Minister van Oorlog of van Marine gedaan ten behoeve van de militaire verdediging, heeft voorrang boven een bevel door een van Onze andere Ministers gedaan, ook al was dit eerder gegeven.

Artikel 3

1. Een algemeen bevel, alsmede de wijziging of intrekking daarvan wordt bekend gemaakt door plaatsing in de *Nederlandse Staatscourant* en, zo het een lichamelijke zaak betreft, tevens door aanplakking aan het gemeentehuis van de gemeente, waar zij zich bevindt. Een bijzonder bevel, alsmede de wijziging of intrekking daarvan wordt bekend gemaakt door afgifte van het bevelschrift aan de rechthebbende, tot wie het bevel gericht is, of aan hun woon- of verblijfplaats.

2. Indien het afgeven van het bevelschrift aan de rechthebbende, naar het oordeel van de Minister, die het bevel heeft gegeven of doen geven, niet mogelijk is, geschiedt de afgifte aan de burgemeester der gemeente, waar het goed zich bevindt; deze doet het stuk op een plaats binnen de gemeente in bewaring houden.

Artikel 4

1. Ieder, die op de voet van artikel 2, eerste lid, is aangewezen om namens Onze Minister een bevel of bevelen te geven, moet voorzien zijn van een algemene of bijzondere schriftelijke machtiging, waaruit blijkt gedurende welke termijn de lasthebber daartoe bevoegd is.

2. De eis, in het vorige lid gesteld, geldt niet in spoedeisende gevallen, mits de beschikking, waarbij personen zijn aangewezen, die bevoegd zijn namens een Onzer Ministers te gelasten, in de *Nederlandse Staatscourant* geplaatst of door middel van de radio-omroep bekend gemaakt is.

Artikel 5

1. Indien ingevolge een bevel de rechthebbenden schade lijden, worden zij ten laste van het Rijk schadeloos gesteld overeenkomstig door Ons bij algemene maatregel van bestuur te stellen regelen.

2. De bedragen der schadeloosstellingen worden, zo mogelijk, door of namens Onze Minister, die het bevel heeft gegeven of doen geven, en de in het vorig lid genoemde rechthebbenden in onderling overleg vastgesteld.

3. Aan de rechthebbende, met wie ten aanzien van de schadeloosstelling overeenstemming wordt bereikt, wordt deze terstond tegen kwitantie uitbetaald. Kan de schadeloosstelling niet terstond worden uitbetaald, dan wordt aan de rechthebbende een door hem en door of namens Onze Minister ondertekend bewijs afgegeven, vermeldende:

- a. Onze Minister, die het bevel heeft gegeven of doen geven;
 b. de naam, de voornaam, de hoedanigheid en de woonplaats van de rechthebbende;
 c. een omschrijving van het in het bevel begrepen goed, alsmede van de strekking van het bevel;
 d. het overeengekomen bedrag der schadeloosstelling;
 e. degene, die het bedrag der schadeloosstelling zal uitbetalen.

Artikel 6

1. Aan een rechthebbende, met wie ten aanzien van de schadeloosstelling, geen overeenstemming wordt bereikt, wordt een door of namens Onze Minister, die het bevel heeft gegeven of doen geven, gedagtekend en ondertekend bewijs verstrekt, hetwelk de bedragen vermeldt, die als schadeloosstelling zijn aangeboden, onderscheidenlijk verlangd.

2. De schadeloosstelling wordt alsdan in hoogste ressort vastgesteld door commissiën, welke daartoe door Ons worden ingesteld.

3. De rechthebbende dient bij ongezegeld verzoekschrift zijn vordering tot het bedrag, waarop hij meent recht te hebben, binnen twee maanden, na dagtekening van het in het eerste lid vermelde bewijs, bij de bevoegde commissie in. Indien de rechthebbende niet binnen deze termijn een verzoekschrift heeft ingediend, kan Onze Minister, die het bevel heeft gegeven of doen geven, een verzoekschrift tot vaststelling van de schadeloosstelling in hoogste ressort bij de bevoegde commissie indienen.

4. Wij stellen bij algemene maatregel van bestuur regelen vast over de samenstelling, benoeming, werkwijze en bevoegdheid der commissiën.

5. De overeenkomstig het tweede lid vastgestelde schadeloosstelling wordt terstond betaalbaar gesteld.

Artikel 7

1. Ieder van Onze Ministers kan, bij in de *Nederlandse Staatscourant* bekendgemaakte beschikking, personen aanwijzen, die toezicht houden op de nakoming van het bij of krachtens artikel 2 bepaalde.

2. Deze personen kunnen te allen tijde inzage vorderen van alle bescheiden, waarvan zij voor een goede vervulling van hun taak inzage nodig oordelen; zij, die uit hoofde van hun stand, beroep of

ambt tot geheimhouding zijn verplicht, kunnen de inzage weigeren van de bescheiden, tot welke hun plicht tot geheimhouding zich uitstrekt.

3. De personen, bedoeld in het eerste lid, hebben te allen tijde toegang tot alle plaatsen, voor zover zij betreding daarvan voor een goede vervulling van hun taak nodig oordelen. Zo nodig verschaffen zij zich toegang met behulp van de sterke arm.

4. Is een zodanige plaats een woning, dan treden de krachtens het eerste lid aangewezen personen tegen de wil van de bewoner niet binnen, dan voorzien van een bijzondere schriftelijke last van een van Onze Ministers. Van dit binnentreden wordt proces-verbaal opgemaakt, hetwelk binnen tweemaal vier en twintig uren wordt ingeleverd bij degene, die de last verstrekke, en in afschrift medegedeeld aan degene, wiens woning is binnengetreden.

5. De personen, bedoeld in het eerste lid, kunnen zich bij het betreden door andere personen doen vergezellen. In het geval, bedoeld in het vorige lid, wordt hiervan melding gemaakt in het proces-verbaal.

6. De personen, bedoeld in het eerste en vijfde lid, zijn verplicht een geheim te bewaren, hetwelk hun bij de vervulling van hun taak is bekend geworden.

Artikel 8

1. Onze Minister, die een bevel heeft gegeven of doen geven, kan op kosten van de overtreder doen wegnemen, beletten, verrichten of in de vorige toestand doen herstellen, zonodig met gebruikmaking van alle de overtreder ten dienste staande goederen, productiemiddelen, bedrijfsinstallaties en -benodigdheden en vervoermiddelen, hetgeen in strijd met een bevel is of wordt verricht of nagelaten. Spoedeisende gevallen uitgezonderd, wordt van deze bevoegdheid geen gebruik gemaakt, dan nadat de belanghebbende schriftelijk is gewaarschuwd.

2. Het personeel van de overtreder is verplicht de diensten te verrichten, welke tot dat doel worden gevorderd door degene, die met de hiervoor genoemde werkzaamheden belast is.

3. Onze Minister kan bij dwangbevel, medebrengende het recht om de goederen van de schuldenaar zonder vonnis aan te tasten, de ingevolge het eerste lid verschuldigde kosten invorderen.

4. Het dwangbevel wordt op kosten van de schuldenaar bij deurwaardersexploit betekend en tenuitvoergelegd op de wijze, bij het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering ten aanzien van vonnissen en authentieke akten voorgeschreven.

5. Binnen 30 dagen na de dagtekening staat verzet tegen het dwangbevel open door dagvaarding van Onze Minister. Het verzet schorst de tenuitvoerlegging.

Artikel 9

1. Met gevangenisstraf van ten hoogste twee jaar of geldboete van ten hoogste honderdduizend gulden wordt gestraft hij die opzettelijk:

- a. overtreedt een bevel, als bedoeld in artikel 2;
- b. overtreedt artikel 2, vierde lid;
- c. verhindert of belemmert de nakoming van een bevel, als bedoeld in artikel 2 of een maatregel, als bedoeld in artikel 8, eerste lid;
- d. niet verleent een krachtens artikel 8, tweede lid, van hem gevorderde dienst.

2. Met gevangenisstraf van ten hoogste zes maanden of geldboete van ten hoogste tien duizend gulden wordt gestraft hij, aan wiens schuld te wijten is:

- a. overtreding van een bevel, als bedoeld in artikel 2;
- b. overtreding van artikel 2, vierde lid;
- c. het verhinderen of belemmeren van de nakoming van een bevel als bedoeld in artikel 2, of van een maatregel, als bedoeld in artikel 8, eerste lid;
- d. het niet verlenen van een krachtens artikel 8, tweede lid, van hem gevorderde dienst.

3. De feiten zijn misdrijven.

Artikel 10

Indien een feit, strafbaar gesteld in artikel 9, wordt begaan door of vanwege een rechtspersoon, wordt de strafvervolgning ingesteld en de straf uitgesproken tegen hem, die tot het feit opdracht gaf of die de feitelijke leiding had bij het verboden handelen of nalaten.

Artikel 11

1. Met het opsporen van de feiten, strafbaar gesteld in artikel 9, zijn behalve de ambtenaren, aangewezen bij artikel 141 van het Wetboek van Strafvordering, belast de door of vanwege een van Onze Ministers aangewezen personen.

2. Ten aanzien van de opsporingsambtenaren is het bepaalde in artikel 7, tweede lid, van overeenkomstige toepassing.

Artikel 12

1. De opsporingsambtenaren, bedoeld in het vorige artikel, hebben te allen tijde toegang tot alle plaatsen, voorzover zij betreding daarvan voor een goede vervulling van hun taak nodig oordelen. Zo nodig verschaffen zij zich toegang met behulp van de sterke arm.

2. Is een zodanige plaats een woning, dan treden zij tegen de wil van de bewoner niet binnen, dan vergezeld van een hulpofficier van justitie, dan wel voorzien van een algemene of bijzondere schriftelijke last van de procureur-generaal bij het gerechtshof of van de officier van justitie of van een bijzondere schriftelijke last van een hulpofficier van justitie. Van dit binnentreden wordt proces-verbaal opgemaakt, hetwelk binnen tweemaal vier en twintig uren wordt ingeleverd bij degene, die de last verstrekke, en in afschrift medegedeeld aan degene, wiens woning is binnengetreden.

3. Ten aanzien van de opsporingsambtenaren, bedoeld in het vorige artikel en de personen bedoeld in de vorige leden is het bepaalde in artikel 7, vijfde en zesde lid, van overeenkomstige toepassing.

Artikel 13

1. Hij die opzettelijk de in artikel 7, zesde lid, en in artikel 12, derde lid, opgelegde geheimhouding schendt, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste zes maanden of geldboete van ten hoogste zeshonderd gulden.

2. Hij aan wiens schuld schending van de geheimhouding te wijten is, wordt gestraft met hechtenis van ten hoogste drie maanden of geldboete van ten hoogste driehonderd gulden.

3. Geen vervolging wordt ingesteld dan op klacht van hem, te wiens aanzien de geheimhouding geschonden is.

4. De feiten zijn misdrijven.

Artikel 14

De maatregelen, krachtens deze wet genomen, blijven zonder gevolg, voorzover zij onverenigbaar zijn met maatregelen, ten behoeve van de militaire verdediging genomen krachtens:

- de Wet van 14 September 1866, *Stb.* 138 (Inkwartieringswet);
- de Wet van 23 Mei 1899, *Stb.* 128 (Wet op de staat van oorlog en de staat van beleg);
- de Wet van 15 April 1896, *Stb.* 71 (Wet militaire inundatiën);
- de Wet van 12 December 1853, *Stb.* 128 (Kringenwet);
- de Onteigeningswet;
- de Telegraaf- en Telefoonwet 1904, *Stb.* 7;
- de Luchtvaartwet;
- de Spoorwegwet;
- de Belemmeringenwet Landsverdediging.

Lasten en bevelen, dat deze in het *Staatsblad* zal worden geplaatst en dat alle Ministeriële Departementen, Autoriteiten, Colleges en Ambtenaren, wie zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven

De Minister-President,
Minister van Algemene Zaken,

De Minister van Binnenlandse Zaken,

De Minister zonder Portefeuille,

De Minister van Economische Zaken,

